

21.1.2025

Vaaleja koskevat periaatteet ja vaalikaranteeni

Alla mainitut periaatteet koskevat vaalilain tarkoittamia yleisiä valtakunnallisia vaaleja: kunta- ja aluevaalit, eduskuntavaalit, presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit.

Yleiset vaaleihin liittyvät linjaukset

- Espoon kaupunki kannustaa asukkaitaan käyttämään äänioikeuttaan, mutta ei osallistu puoluepoliittiseen vaalikampanjointiin.
- Kaupunki ei tue suoraan ehdokkaita eikä puolueita rahallisesti
- Kaupungin tiloissa ei saa jakaa eikä ilmoitustauluille saa kiinnittää poliittisia ilmoituksia tai mainoksia
- Kaupungin sähköisissä viestintäkanavissa (esim. some) ei jaeta vaalien ehdokkaiden tai puolueiden ilmoituksia. Ehdokkaat eivät saa käyttää kaupungin somekanavia oman vaalityönsä hyväksi.

Tapahtumat kouluissa

- Ilta-aikaan koulutiloja voidaan käyttää poliittisten yhdistysten toimintaan tai vaalipaneeleihin edellyttäen, että toiminta täyttää yleiset iltaikäytön tavoitteet. Koulutilojen yhteiskäytöllä mahdollistetaan asukas- ja harrastustoimintaa Espoon kaikilla asuinalueilla. Toiminnan tavoitteena on lisätä espoolaisten arjen sujuvuutta ja kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä edistää kestävästä kehitystä tehostamalla tilojen käyttöä ja vähentämällä kaupungin sisäistä matkustustarvetta.
- Demokratiakasvatus on osa peruskoulujemme ja lukioidemme toimintaa, joten koulupäivien aikana voidaan järjestää tilaisuuksia, jotka kytkeytyvät teemaan. Koulut lähestyvät puolueita itse ja kutsuvat puolueiden edustajia esim. vaalipaneeleihin. Koulutiloihin ei saa jättää vaalijulisteita eikä jakaa muutenkaan kirjallista vaalimateriaalia oppilaille.
- Koulut voivat viestiä järjestämistään vaalipaneeleista yleisellä tasolla. Niistä kertovissa jutuissa julkaistavat kuvat ovat koulujen opiskelijoiden tai henkilökunnan kuvaamia. Ehdokkaiden kampanjatiimin kuvaamia kuvia tai vaalipaneelien tallenteita ei julkaista Espoon viestintäkanavissa.

Tapahtumat kirjastojen asiakastiloissa

- Kirjastolaki edellyttää kirjastoa edistämään aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Espoon kaupunginkirjaston linjauksella mahdollistetaan myös poliittisten puolueiden järjestämät, ajankohtaisiin aiheisiin liittyvät tilaisuudet tietyin rajoituksin.
- Kirjastossa järjestettävissä tilaisuuksissa on oltava jokin teema tai käsiteltävä aihe eikä se voi olla vain puoluepoliittinen jäsenkeräys, mainosten jako tai vastaava puoluetilaisuus.
- Yhden puolueen tilaisuuksia myöskään ajankohtaisista teemoista ei ole mahdollista pitää enää 2 kk ennen vaalien äänestyksen alkamista vaan tällöin edellyttämme väittelyitä, kohtaamisia ja yhteistilaisuuksia useamman puolueen kesken."

Vaalikaranteeni alkaa viimeistään kaksi kuukautta ennen vaaleja

Vaaleissa ehdolla olevan kaupungin tai kaupunkikonsernin työntekijän tai viranhaltijan vaalikaranteeni alkaa viimeistään kaksi kuukautta ennen vaalipäivää ja merkitään alkavaksi aina kuukauden 1. päivästä alkaen (esim. vaalipäivä huhtikuussa, karanteeni alkaa 1. helmikuuta). Kukaan ei saa saada vaaleissa erityistä hyötyä siitä, että toimii kaupungin tehtävässä.

- Vaalikaranteenin aikana ehdokas voi esiintyä kaupungin viestintäkanavissa vain omassa työroolissaan ja työtehtäviin liittyvissä asioissa.
- Vaalikampanjointi ja muu esiintyminen ehdokkaana on erotettava ajallisesti virka- tai työtehtävien hoitamisesta.
- Ehdokkaiden ei pidä käyttää työnantajan tiloja, työvälineitä tai tilaisuuksia omaan kampanjointiin.
- Kaupungin työsähköpostia ei saa käyttää vaalityöhön eikä sähköpostin allekirjoituksessa mainosteta omaa äänestysnumeroa tai verkkosivuja.
- Myös esiintyessään ehdokkaana työntekijän tai viranhaltijan on käyttäydyttävä asemansa edellyttämällä tavalla.

Tämä ohje on hyväksytty kaupungin johtoryhmässä 21.1.2025.